

Beste vrienden,

Het is snikheet. Gisteren in de late namiddag, in de schaduw en met een frisse bries steeg het kwik nog tot 34 graden! Op de middag brandt de zon op het lijf. Bij de oogst geven de bladeren en de wind enig soelaas. Van landgenoten vernemen we dat het bij hen niet veel minder is. En geopolitiek was het ook even heel warm. Trump blies warm en koud. Hij beval vorige vrijdag Iran te bombarderen en enkele minuten vóór de opvoering trok hij het bevel in. Had hij even gezond verstand gebruikt of had hij even nagedacht over het resultaat van een “wederzijdse” vernietiging? Zalig zij die het eerst omkomen? Over de huidige geopolitiek kunnen we ons niet verheugen. De Franse generaal Dominique Delaware toont aan hoezeer de westerse politiek (VS, VK, Frankrijk + Israël, Saoedi Arabië) beheerst wordt door een sterke pro Israël lobby. De politiek van de anderen is hiertegen een reactie (Rusland, Iran, Turkije + Syrië, Irak, Hezbollah, Yemen, met goedkeuring van China). Hij vindt dat de tijd in het voordeel van de tweede groep speelt en besluit : “Volksverplaatsingen zonder voorgaande in de geschiedenis schudden onze planeet doorheen en ontwrichten hele regio’s. Ook hierbij zal de EU, verzwakt door de crisis en zijn verdeeldheid in de vuurlinie liggen. Er is geen reden om zich over dit perspectief te verheugen. Zij zullen de wereldpolitiek totaal veranderen. Hierop moeten we ons voorbereiden”

(26 juni 2019: <https://www.mondialisation.ca/pour-mieux-comprendre-les-politiques-de-defense-et-la-diplomatie-au-proche-et-moyen-orient/5634780>)

Bj de aanvang van de grote vakantie geven we wat meer uitleg over onze “vakantiegenoegens”. Vervolgens geven we een uitgebreide meditatie over “euthanasie” naar aanleiding van een recent boek dat als een profetische oproep tot weerstand mag beschouwd worden.

P. Daniel

XIV/25

Vrijdag 28 juni 2019

Vakantiegenoegens

Onze dag eindigt doorgaans met 1 à 1,5 uur gezamenlijke recreatie, die afgesloten wordt met een kort gebed in de crypte of in de kapel van de nieuwbouw om God te danken voor deze dag, om vergeving te vragen voor wat niet goed was en om de zegen te vragen. In de zomer is het prachtig om buiten te zitten. Onze twee favoriete plaatsen zijn boven op de trappen van de nieuwbouw en aan de schommel bij de inkom. Deze week had er eentje een soort quiz voor iedereen voorbereid. Over heel de grote binnenkoer, gymnastiekoefeningen en andere. Binnen de gestelde tijd zoveel mogelijk prestaties en alles eindigde met een stoelendans. Heerlijke gymnastiek.

Een andere avond hebben we onze gasten aan het woord gelaten. De jonge Zweedse journaliste vindt dat haar land behoort tot de meest decadente landen (op

gebied van homo-lobby, abortus, zelfdoding, euthanasie, genderideologie...). Ook de christelijke gemeenschappen (overwegend lutheraans) zijn betreurenswaardig helemaal "maatschappelijk correct", afgezien van enkele kernen die als "conservatief" worden bestempeld. In Malmö, de derde grootste stad van het land zou nog maar 10% autochtone Zweden wonen. In Malmö worden 140 talen gesproken! Reeds als jong meisje was ze geïnteresseerd in Syrië, de wieg van het christelijk geloof. Op 15 jarige leeftijd voelde ze een drang om weerstand te bieden aan de morele verwording en de medialeugens en begon haar eigen krant. In Zweden wordt de "alternatieve pers" gefinancierd, ook al schrijft ze dingen die niet algemeen aanvaard worden. Ze hield vol, ondanks herhaaldelijke bedreigingen, en merkt nu dat de gewone pers steeds minder geloofd wordt en dat de alternatieve pers steeds meer aandacht krijgt. We kunnen haar jeugdige moed en enthousiasme alleen maar aanmoedigen. Een Nederlands journalisten echtpaar vertelde dat zaterdag in Nederland een debat gehouden werd over de financiering van bepaalde rebellengroepen in Syrië. Terwijl dit allemaal vaag behouden wordt in de media hebben zij die groepen met naam opgezocht en ook met hun leiders aangegeven en tevens een reeks foto's ter plaatse gemaakt van de gruwelen die ze gepleegd hebben. Deze foto's hebben ze aan bepaalde politici bezorgd.

Zondag in de namiddag trokken we nog eens naar de voet van het Antilibanongebirge om er een wandeling te maken en uiteindelijk rond het geïmproviseerd houtvuur te zitten, thee te maken, te vertellen en te zingen. Op maandag komen steevast enkele jongeren van S.O.S. Chrétiens d'Orient helpen. De groep wordt steeds internationaler: een Franse jongen en meisje, een Italiaan en een Syriër. Nu was er "hun aalmoezenier" bij. Het is een jonge priester, pater Augustin-Marie Aubry van de Fraternité Saint-Vincent-Ferrier, 'n 40 jaar geleden gesticht door pater Louis-Marie de Blignières in de geest van de Spaanse priester Vincent Ferrier (+ 1419), vurige prediker van de eindtijd en de heilige Dominicus (+ 1221). Het is een nieuwe gemeenschap met het vuur van de eerste dominicanen voor deze tijd. Pater Aubry vertelde ons tevens over de laatste bedevaart van Parijs naar Chartres en de wonderlijke ontmoetingen en bekeringen die tijdens die drie daagse plaats vinden. Uiteindelijk zullen ook vele Europese religieuze gemeenschappen moeten kiezen tussen het organiseren van een probleemloze begrafenis of een pijnlijke maar hoopvolle, radicale herbronning.

Zomeroogst. De laatste kersen zijn geplukt en de knoflook is binnen. De oogst van de abrikozen is begonnen en de kleinste abrikozen zijn eerst rijp. Voorlopig worden alleen de abrikozen die van de bomen gevallen zijn opgeraapt. Ook de moerbessen zijn rijp. Om deze te plukken moet je plastiekkleding aantrekken want deze bessen geven veel sap en vlug ben je over heel je lichaam bloedrood. Inmiddels is ook de oogst van de kruiden begonnen o.m. van de excellente citroenmelisse.

Er zijn ook voortdurend vakantiegangers. Een weduwe met twee kinderen die tijdens haar moeilijke periode een lange tijd bij ons verbleef en nu enkele vakantiedagen wil nemen voor de kinderen. Een weduwe met drie kleine kinderen uit Ma'aloula die alles verloor door de terroristen. En de meisjes willen graag die kinderen opnemen in hun spel of werk.

De derde weg voor een “goede dood”

Tot in het recente verleden kon de moderne geneeskunde het leven van een ongeneeslijk zieke nagenoeg onbeperkt rekken door steeds nieuwe operaties, ingrepen en behandelingen. En ze deed het ook. Dit noemen we “therapeutische hardnekkigheid” of het aanwenden van middelen die een zeer grote belasting betekenen voor de stervende en in verhouding geen weldadig resultaat bezorgen. Alleen wordt het leven hiermee verlengd. Dit wordt nu terecht algemeen verworpen.

Inmiddels is er de wettelijke mogelijkheid van de euthanasie. Het begon met de *Oregon Death with Dignity Act* in de VS in 1997. Nederland volgde in 2001 en België heeft sinds 2002 zijn euthanasiewet. Onder bepaalde voorwaarden is het wettelijk toegestaan iemand die wil sterven te helpen bij zijn zelfdoding. Uitvoering zou nagegaan kunnen worden of de strikte voorwaarden nageleefd worden en vooral hoe die in de praktijk niet nageleefd worden. Verder kan nagegaan worden in hoeverre de controle achteraf efficiënt werkt en vooral niet werkt. In dit artikel willen we echter onze aandacht vestigen op een meer wezenlijke vraag: kan onze beschaving met haar zeer uitgebreide medische mogelijkheden niets beters bieden aan stervenden en ongeneeslijk zieken dan deze twee mensonwaardige oplossingen? Missen we creativiteit en moed om een echte kwaliteitsbegeleiding te geven aan mensen die gekomen zijn aan het belangrijke ogenblik waarop ze hun aardse leven voor goed afsluiten?

Deze maand juni verscheen hierover een verzameling van kostbare en deskundige getuigenissen dat de samensteller, professor Timothy Devos (hematologie KUL) me zelf toestuurde en dat ik nog net voor ik uit België naar Syrië terugkeerde dankbaar mocht ontvangen: Timothy DEVOS e.a., *Euthanasie, l’envers du décor. Réflexions et expériences de soignants, Préfaces de Jacques Ricot et de Herman De Dijn*, Editions Mols, 2019 (met achteraan een klein lexicon met uitleg over de betekenis van de verschillende termen). Het is een profetisch boek, geschreven door mensen die hun leven wijden aan de dienst aan de stervenden. Het zijn mensen die niet op de vlucht slaan wanneer ze voor het aanschijn van de dood van hun patiënt gekomen zijn. Zij hebben de moed en de creativiteit om met hem/haar op weg te gaan tot aan het einde van de aardse tocht. Tevens maken ze duidelijk wat tot heden te zeer verborgen bleef, nl. de talrijke onaanvaardbare “neveneffecten” van de huidige euthanasie.

De praktijk van euthanasie lijkt op een stroom die steeds meer buiten zijn oevers treedt. Deze wordt te vlug aangeboden, ook wanneer ze illegaal is (blz. 31 van het hoger vermeldde boek). De verdedigers ervan doen graag beroep op het absolute zelfbeschikkingsrecht van de patiënt. Dit is echter een mythe, die geen enkele steun heeft in de werkelijkheid. Wie dit toch voor zich opeist moet zich even afvragen welke inspraak hij gehad heeft in de allerbelangrijkste aangelegenheden van zijn leven: tijd, plaats en omstandigheden van zijn eigen ontstaan. Of we fysisch sterk of zwak zijn, intellectueel begaafd of niet, muzikaal, technisch, handig of niet, rijk of arm...in niets hadden we ook maar de minste inspraak, zelfs niet in het feit van ons bestaan. Wie hierover ernstig nadenkt en dan een absoluut beschikkingsrecht voor zich opeist, kan niet anders dan ofwel volkomen in verwarring geraken, ofwel dankbaar zijn leven

aanvaarden als een geschenk, een mysterie dat hem van elders wordt toevertrouwd. En het christelijk geloof werpt hierop kostbaar licht. We zijn allen als een unieke persoon geschapen, naar Gods beeld en gelijkenis, die Liefde is. Allen hebben we hierdoor dezelfde menselijke waardigheid, die door niets of niemand kan afgenomen worden. Er is beperktheid, kwaad en zonde in ieders leven. Onze verlossing en voltooiing vinden we in Jezus Christus door met Hem lijden en sterven te doorleven en zo omgevormd en deelachtig te worden aan het eeuwige leven en geluk van God zelf. Gods beeld kunnen we nooit verliezen, Gods gelijkenis zijn we voor goed verloren door de zonde. Door onze omvorming in lijden en sterven met Christus, herwinnen we de gelijkenis van Christus, die de icoon van de Vader is. Zo kunnen we uiteindelijk delen in Gods oneindig geluk, waarvoor we geschapen zijn en waarnaar we allen in het diepst van ons wezen een verlangen bewaren. Als mens zijn we immers een onstilbare stroom van (op aarde nooit totaal vervulde) verlangens. Leven, lijden en sterven blijven voor ons een groot mysterie, maar ze zijn niet irrationeel.

De “zelfdodingen met assistentie” in Oregon, de eerste jaren na de legalisatie, bleken zich voor de helft te beroepen op deze drie motieven: de omstandigheden van zijn dood zelf in handen willen nemen, zich zelf klaar achten om te sterven, de rest van zijn leven als zinloos beschouwen (blz. 114-115). Hieruit blijkt de moeilijkheid om zijn leven te beschouwen als een gave van hoger. Men denkt alles zelf in handen te moeten en kunnen nemen, wat een illusie is. Dan worden ouderdom, onvolmaaktheden, lijden en sterven steeds minder geduld. Zo geraakt onze samenleving verblind door persoonlijk, uiterlijk succes en wordt tevens een belangrijk aspect van ons mens zijn verdrongen. Lijden, kruis en sterven horen bij ons menselijk bestaan. Ieder lijden is “menselijk” en een leven zonder lijden kan zelfs niet menselijk genoemd worden. “Onmenselijk lijden” bestaat dus eigenlijk niet. Er zijn wel onmenselijke handelingen waardoor anderen onrechtvaardig lijden, maar dit lijden zelf is niet onmenselijk. Tenslotte horen geboorte en dood bij het leven zoals de twee oevers van dezelfde stroom. We moeten uiteraard wel alles doen wat mogelijk is om het lijden te verzachten, weg te nemen en te vermijden. Wie meent dat lijden en sterven helemaal uit het menselijk leven kunnen en moeten weggenomen worden, maakt een gevaarlijke vergissing. We moeten al het mogelijke doen om het lijden te verzachten of weg te nemen en wat overblijft met zoveel liefdevolle zorg als mogelijk is, omringen. Door ons lijden en sterven samen met Christus worden we omgevormd tot de “nieuwe mens” en het Leven van de Verrezen Heer, zoals ons christelijk geloof het leert.

Tot onze blijde verrassing wordt aan het gedachtegoed van Viktor Frankl (+ 1997) uitvoerig aandacht besteed (blz. 158-173). Hij is de stichter van de derde Weense school, de logotherapie, die zich niet wil verliezen in de zin van een of andere therapie, maar een therapie van de zin van het leven wil aanbieden. In het concentratiekamp kwam hij tot de overtuiging dat ieder leven onvoorwaardelijk zinvol is. Hij koestert de gedachte van Dostoëvski, nl. dat men zijn lijden waardig moet zijn. Hij is ook een meester van het relativeren en van de humor. Volgens hem heeft de dieptepsychologie vooral hoogte nodig. In de verantwoordelijkheid voor eigen daden ligt voor hem de waardigheid van het menselijk handelen. Daarom stelt hij

voor dat de VS aan de westkust het standbeeld zouden oprichten van de “verantwoordelijkheid” tegenover het standbeeld van de “vrijheid” aan oostkust.

De originaliteit van dit boek ligt in de sprankelende getuigenissen van toegewijde dokters en verzorgers die beseffen dat onder de vraag naar euthanasie van hun patiënten vele andere noden verborgen liggen, waaraan niet voorbijgegaan mag worden. Het gaat niet alleen om lichamelijk leed, maar ook om psychologisch, spiritueel en sociaal lijden. De vraag naar euthanasie is dikwijls een schreeuw: Laat me voelen dat ik nog waardevol ben! (blz. 35). “*Wie lijdt wil begeleidt worden, zelfs al wil hij sterven*” (blz. 81). Deze gewetensvolle verzorgers bieden weerstand aan euthanasie en nemen hun volle verantwoordelijkheid door iets veel beters aan te bieden: palliatieve zorgen. Zij willen dat er geïnvesteerd wordt in kwaliteitszorg (blz. 105). Zij maken duidelijk dat ze de patiënt nabij zullen blijven tot het einde, dat zijn/haar leven waardevol blijft, dat zij daarbij veel lijden kunnen verzachten en alle onderliggende zorgen willen ter harte nemen (blz. 26 en vv). “*Hoe natuurlijker het sterven, hoe natuurlijk ook het rouwproces zal zijn*” (blz. 43). De palliatieve zorgen zijn er geenszins op gericht om het leven te verkorten of te verlengen maar het is een manier om waardig en menselijk te leven tot het einde toe. “*De geneesheer is er om soms te genezen, dikwijls te verlichten en altijd te troosten*” (blz. 69). Zijn taak is: hoop geven en het leven beschermen ook van hen die euthanasie vragen. Het zijn vooral de resultaten van deze levenshouding die zo indrukwekkend zijn. Een patiënt vraagt euthanasie maar krijgt in de plaats daarvan uitgebreide palliatieve zorgen en leeft nog drie jaar. Hij zegt dat hij maar wat blij is dat ze destijds op zijn vraag naar euthanasie niet zijn ingegaan (blz. 29). Een dame van 50 jaar, die 32 medicamenten per dag neemt en 4 zelfmoordpogingen heeft ondernomen eist, gesteund door haar man, euthanasie. Ze krijgt daarentegen de nodige palliatieve zorgen. Na aanvankelijk heftig protest aanvaarden ze wat hen wordt aangeboden. Uiteindelijk sterft de vrouw vredevol in de armen van haar man. Een week later komt de man de dokter bedanken met een doos pralines en vraagt hem of, als zijn tijd gekomen is, hij ook op deze wijze mag begeleid worden. Deze derde weg van palliatieve zorgen omvat tevens palliatieve sedatie, die het bewustzijn vermindert en de pijn verlicht. Deze sedatie wordt telkens opnieuw op punt gesteld en is meestal van voorbijgaande aard. Zij is geenszins gericht op de verkorting van het leven. Zowel palliatieve zorgen als palliatieve sedatie zijn onverenigbaar met euthanasie.

Dokters die euthanasie plegen worden veelal in de openbare opinie geprezen. Gemakkelijk wordt gezegd dat zij medelijden betonen met hun patiënt, dat zij respect hebben voor zijn/haar mening, dat zij verdraagzaam zijn ... Is dit werkelijk zo? Is een dokter die euthanasie pleegt geen deserteur, die voor zijn eigenlijke taak van verzorger en begeleider tot het einde, op de vlucht slaat? Is hij niet een techniek die de praktische vraag van zijn klant uitvoert of een functionaris in dienst van een mensonwaardige wet? Hij durft de confrontatie niet aan met het mysterie van het leven, het lijden en de dood. Hij ontvlucht zijn persoonlijke verantwoordelijkheid van zorgdrager voor het leven. Is dit bovendien niet een nieuwe vorm van paternalisme in de geneeskunde, wat men juist in onze tijd wil vermijden? Omdat men zijn onmacht tegenover het sterven van zijn patiënt niet kan erkennen, wordt hij/zij eenvoudigweg gedood. Als hij op de euthanasievraag ingaat, zegt hij dan niet aan zijn patiënt: inderdaad, je bent niets meer waard? Er zijn ook dokters die voor euthanasie zijn,

maar deze zelf niet willen uitvoeren. Waarom? Verder zijn er nog andere veelzeggende tekenen. Waarom wordt euthanasie achteraf genoteerd als “natuurlijke dood” en waarom mag de naam van de dokter die euthanasie pleegt anoniem blijven? Als dit zulk een goede medische daad zou zijn, waarom moet ze dan verborgen blijven? Heeft de wetgever, die er voor zorgde dat het doden “wettig” werd, toch ergens twijfels of wroeging? En dan de onverwachte getuigenissen van dokters die euthanasie plegen! Een doctores maakte zich al vroeg vertrouwd met de euthanasiepraktijk maar telkens ze euthanasie pleegde was ze drie dagen ziek (blz. 21). Een dokter die euthanasie pleegt, bekent met tranen in de ogen dat hij ’s nachts soms met angstzweet wakker wordt en voor zich het gelaat ziet van hen die hij doodde (blz. 193). En hoe macaber kan de sfeer zijn bij euthanasie (blz. 195). Er is inderdaad een enorm verschil tussen het doden van iemand en hem/haar laten sterven. *“Na euthanasie is er een ijzige stilte op de dienst”* (blz. 184).

“Wat wij er ook van denken, we dragen allen een zaadje van de eeuwigheid in ons” (blz. 171-172). Graag wil ik dit toelichten. Zelf kwam ik acht jaar lang bij stervenden in het eerste palliatieve hospice in Vlaanderen. Ik was geen medewerker en zelfs geen vrijwilliger. Eens werd ik bij een stervende geroepen omdat ik vlakbij verbleef. Ik heb toen aangeboden dat ze me telkens mochten vragen als het nodig was. Zo werd ik er bij geroepen (in het Latijn: ad-vocatus). Telkens schetste de verpleging voor mij in vertrouwen kort de situatie van de stervende waarvoor ik werd opgeroepen. Dit was een grote hulp. Op een keer werd ik dringend opgeroepen en toen ik toekwam was er geen verpleegster in de buurt. De poetsvrouw zei me dat zij wel wist voor wie ik moest komen. Ze wees me de laatst binnen gekomen stervende aan en deze had uitdrukkelijk gezegd dat ze geen priester in haar kamer wenste. Natuurlijk wisten noch ik, noch de poetsvrouw dit. Ik merkte ook een bijzonder sterke weerstand maar bleef geduldig met haar in gesprek. Ik was overtuigd dat zij grote gemoedsschommelingen kon hebben en toch de ziekenzalving gevraagd had. Ik vroeg uiteindelijk of ze er bezwaar tegen had dat ik even zou bidden en dat was goed. Dit veranderde haar houding en ik ging verder totdat ik de ziekenzalving had toegediend. We namen afscheid in een bijzonder aangename sfeer. De volgende dagen wilde ik graag van de verpleging vernemen hoe deze vrouw op mijn bezoek gereageerd had, maar iedereen hield de lippen stijf op elkaar. Zonder mij enige schuld te geven werd zwaar aan het gebeuren getild omdat de vrouw uitdrukkelijk gezegd had geen priester te wensen. Pas na haar dood durfde iemand me toevertrouwen dat deze vrouw na mijn bezoek gezegd had dat ik ieder ogenblik mocht terugkomen! Deze contradictie in de houding van de directie van dit hospice is tekenend voor onze vrijzinnige tijd. Enerzijds wil men alles doen om de wensen van de stervende te vervullen, maar een religieuze nood wordt met een verouderd papiertje gedoofd.

De tijd zowel van de therapeutische hardnekkigheid als van de euthanasie is eigenlijk al voorbij. Beide zijn ongeschikte, verouderde en mensonwaardige oplossingen voor stervenden en ongeneeslijk zieken. Het aangehaalde boek toont met veel praktische voorbeelden een veel betere weg: palliatieve zorgen en palliatieve sedatie. Euthanasie is hiermee onverenigbaar. Euthanasie is een vloek voor de mensheid, de beschaving, de medische zorg en de eed van Hippocrates (460-377). Deze oude rakker uit de vijfde eeuw vóór onze tijdrekening, die over nagenoeg niets beschikte

van al wat de moderne geneeskunde aan oneindige middelen kan aanwenden, wist dat het menselijk leven al van in de moederschoot heilig is en alle zorg verdient tot aan zijn natuurlijke dood. Geneesheren uit oude tijden konden, zonder de middelen van de huidige geneeskunde, mensen bijstaan tot het einde van hun levensweg. De tijd is gekomen om deze aloude wijsheid te verbinden met de moderne geneeskundige zorgen om creatief en menswaardig een verzorging aan te bieden. Van de moderne euthanasie als geprogrammeerde zelfdoding met assistentie, moeten we dringend overgaan naar de oorspronkelijke betekenis van euthanasie als “goede dood”, waardoor mensen in staat zijn op hun eigen tijd en hun eigen wijze, het leven dat ze kregen, terug uit handen te geven.

En dit nog

- ❖ Ons vorig bericht rijkelijk geïllustreerd met 9 video's: 1. Jongeren van S.O.S. Chrétiens helpen Khabab, 2 + 3 merkwaardige video's over de kerk van de gordel van Maria in Homs, 4 + 5 + 6: terreur en heropbouw van Sadad, 7 gregoriaanse zang van Sacramentsdag, 8. “De valse vlag” van het incident van Tolkin, 9. Pater Numa s.J: <http://www.golfbrekers.be/een-verslag-uit-syrie-zonder-poco-bril-124/>
- ❖ Ons vorig bericht op katholiek forum: <http://www.katholiekforum.net/2019/06/22/de-vs-blijven-op-alle-mogelijke-manieren-provocaties-uitlokken-als-voorwendsel-voor-een-oorlog-tegen-iran/>
- ❖ Het Syrische leger vindt nogmaals westerse uitrusting voor Witte Helmen: www.hannenabintuherland.com/themiddleeast/syrian-army-again-finds-lots-of-western-equipment-now-german-equipment-in-white-helmets-field-hospital-pars-news/
- ❖ Cafe Weltschmerz, met Stan van Houcke en Daan de Wit over de (komende) oorlog tegen Iran, Nederlands: www.youtube.com/watch?v=7-GmO15y4z4
- ❖ Tekst van homilie van Mgr. A. Leonard te Chartres, Tweede Pinksterdag: <http://www.katholiekforum.net/2019/06/22/homilie-van-mgr-leonard-in-de-kathedraal-van-chartres-tijdens-de-slotmis-van-de-bedevaart-parijs-chartres/>

Abrikozenoogst

Avondrecreatie en -eten op de trappen

Deeltje van de knoflook

Moerbessen

Uitstap naar de bergen

P. Augustin-Marie Aubry, Fraternité
St-Vincent-Ferrier

Bezoek van S.O.S. Chrétiens d'Orient

P. Daniel